

*“ДЕРЕВ`ЯНА СИНЯ СКРИНЯ
В ХАТІ – СПРАВЖНЯ
ГОСПОДИНЯ”*

- *Мета: поглибити знання учнів з краєзнавства, акцентувати увагу на потребі зберігати як святиню усе те, що пов'язує людину з рідною землею; розвивати зв'язне мовлення та логічне мислення учнів; виховувати в дітей любов до національних традицій, народної мудрості, до краси і гармонії навколишнього світу.*

Скриня —
традиційний
для України
вид меблів,
у яких зберігали
одяг,
коштовні речі,
прикраси

www.prostalogika.com

необхідними для майбутнього подружнього життя:
вишиваними рушниками, хустками,
сорочками,
стрічками.

Скриня
належала
жінці.
Дівчині на
відданні
батьки
купували
скриню,
яку вона
разом
із матір'ю
поступово
наповнювала
різними
речами.

A photograph of a wooden chest or trunk, likely made of pine or a similar light-colored wood. The chest is rectangular with a slightly rounded top and is positioned outdoors on a grassy area. It has a dark metal latch or handle on the front. The background shows lush green foliage and trees, suggesting a garden or park setting. The lighting is natural, and the overall scene is peaceful.

Скриня була частиною
дівочого
посагу: чим більша й
красивіша
скриня, тим багатша
наречена.

**Дівчина,
залишаючи
батьківський
дім,
вивозила
свою
скриню до
хати
чоловіка,
де
користувала
ся
нею все
життя.
Скриня
передавалася
як
успадок**

Всередині скриня мала невеличку у вигляді прибитої до стінки коробочки «прискринок» для зберігання дрібних цінних речей, прикрас, стрічок.

*Щоб полотна й одяг у скрині не псувався від
довгого зберігання,
в прискринок клали вузлик тютюну (від молі).*

Скрині в Україні були двох типів:
з двосхилим віком (кришкою) і з прямим
(пізніше)

напівокруглим випуклим віком.

Скрині були різьблені, ковані, мальовані,
в бідних — з шестою непрямокутними

Дівчина не дозволяла чужим заглядати в свою скриню, то була її тасмниця. З втратою віри в сакральне значення скрині цей звичай забувався, тому в деяких місцевостях, вихваляючи свою дочку, батьки стали показувати близьким, що надбали для своєї доньки.

Хоча переважно в Україні заглядати до чужої скрині вважалося великим нахабством і невихованістю.

Народною етикою це засуджувалося.

**Заховались в бабусиній
скрині на дні**

**Різні речі забуті, цікаві мені.
Хоч старенькі, але їм немає**

Тут лежить полотна домотканий
сувій

І цвіте вишиттям українським наші
стрій.

І барвистий віночок, і два рушники,
Гребінош і цемисто червоні розки

Лариса Я

Я усе розумію,
хоча ще й мала

-

Це святі
обереги

від лиха і зла.

У бабусиній
скрині

скарби немалі,

Найдорожчі,

найкращі це

У світлиці пахне чебрецем, м'ятою і материнкою. Гомонимо про те, про се.

І враз погляд припав до парадної стінки скрині, де був зображений козак Мамай.

На сьогодні це справді було рідкістю, адже такі давні вироби -неабияка цінність.

Бабуся повагом підійшла до скрині, мовила: «Це мій найдорожчий скарб»

Для виготовлення потрібно:

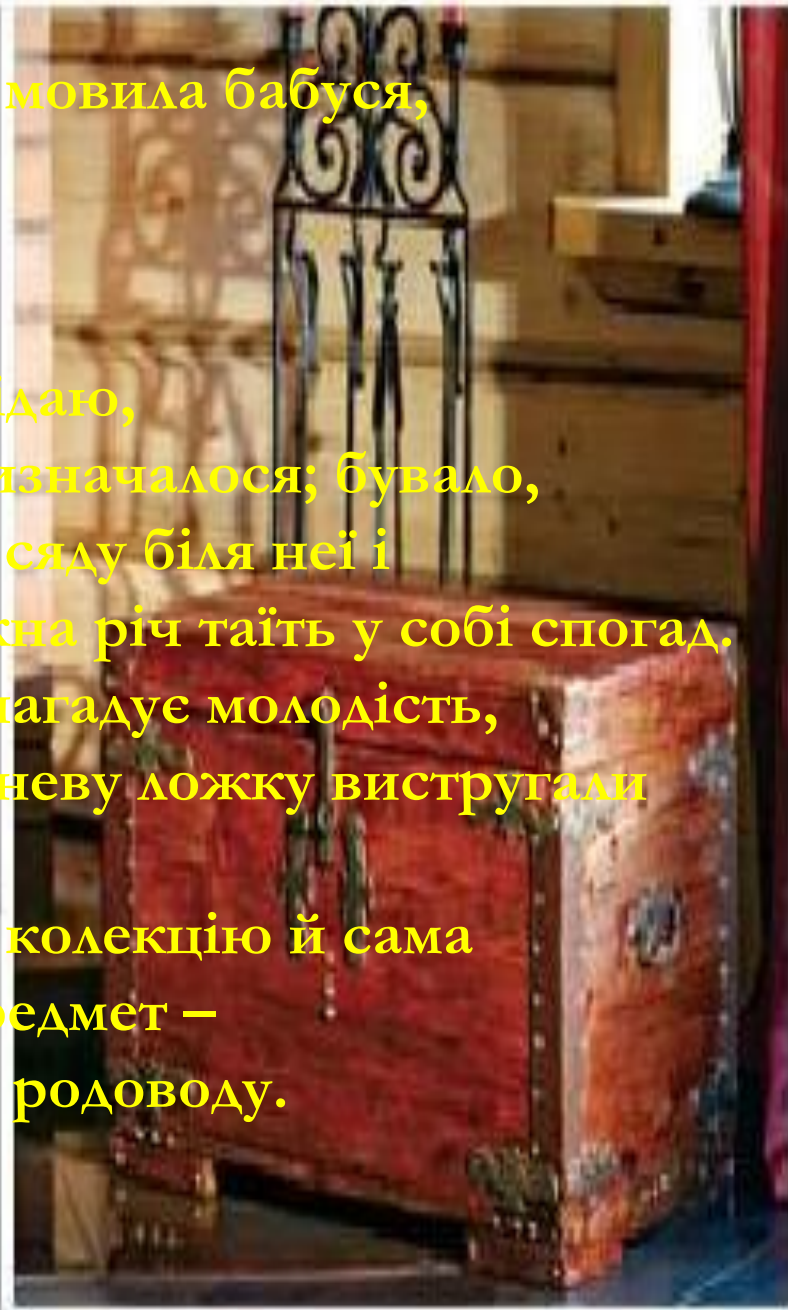
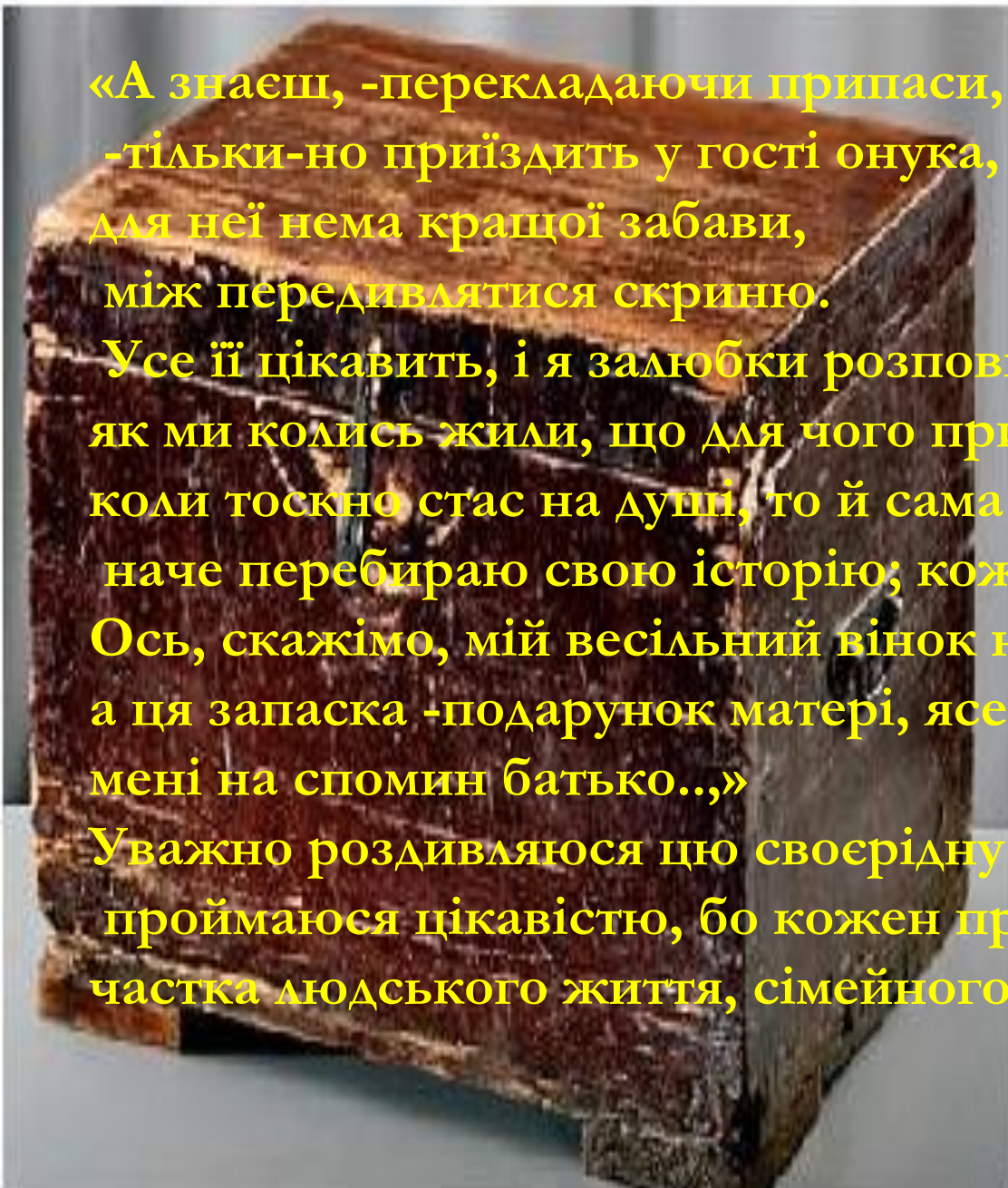
Матеріали і інструменти

- плита МДФ, ДСП або фанера товщиною 15-20 мм.
- електролобзик
- олівець
- дріль
- акумуляторний шуруповерт
- саморізи по дереву діаметром 4 мм - 50 шт
- петлі меблеві
- шліфувальна машинка або наждачний папір
- гумовий або повстяний ущільнювач завтовшки 3-4 мм
- клей для гуми

У нас здавна існував звичай:
дівчина, перш, ніж вийти заміж, має розжитися на скриню,
наготувати рушників для сватів, сорочок, блуз, пошиванок,
словом, обзавестися посагом. По цьому судили й оцінювали
рід,
здібності нареченої. Дівчина, яка не спромоглася наготувати
приданого,
вважалася ледащицею, а тому матері й бабусі привчали

«А знаєш, -перекладаючи припаси, мовила бабуся,
-тільки-но приїздить у гості онука,
для неї нема кращої забави,
між передивлятися скриню.
Усе їй цікавить, і я залюбки розповідаю,
як ми колись жили, що для чого призначалося; бувало,
коли тоскно стас на душі, то й сама сяду біля неї і
наче перебираю свою історію; кожна річ таїть у собі спогад.
Ось, скажімо, мій весільний вінок нагадує молодість,
а ця запаска -подарунок матері, ясеневу ложку вистругали
мені на спомин батько..,»
Уважно роздивляюся цю своєрідну колекцію й сама
проймаюся цікавістю, бо кожен предмет –
частка людського життя, сімейного родоводу.

Я "минуле своє" у бабусиній скрині ховаю,
Де обруси й хустки, замотавши в столітній
кожух,

До комори я двері, неначе у рай, відчиняю,
Щоб сьогодні його знов несміпо узяти до

Я на скриню дивлюсь і вертаюся в сад при
долині,
Де із яблуні цвіт осипався на коси мені,
Там де мрії солодко-гіркі і невинно-дитинні,
Сплять у травах зелених, де квіти в медах
запашні.

tashakomod.livemaster.ru

Тільки скрині торкнуся, а звідти... мелодії дивні:
Шелестить очерет-то вітрисько пробіг над ставком.
І по черзі у цілім селі надриваються півні,
Щоб усіх сповістити, що ранок уже за вікном.

Відчиняю ту скриню мов двері у батьківську хату:
Мати кличе додому, бо пізня на дворі пора,
І бабуся чекає, щоб косу мені розчесати,
І про перше кохання, як пташка, щебече сестра.

Звідкись пісня знайома до серця мого
долітає,
То дідусь щось майструє, і тихо її
гомонить,
А із хати пьянкий аромат до небес досягає,
То гнітиться хлібина, щоб ширю усіх

Чорна груша суха б'є по вікнах вночі, як
примара
(Не забути ніколи, хто страху мені додавав),
Та лиш вранішню тишу нарушить сусідська
отара-
Сад, неначе від чарів, до вечора знов

А під стріхою гнізда, а в гніздах малі
ластівята,
Жовтодзьобі, смішні, зголоднілі... Ойой,
як кричать!

Розберу те добро, що бабуся збирала роками:
Сардаки й рушники розстеляю на теплій траві,
Вишиванку лляну, (це в дарунок бабусі від мами),
Білий лейбик у квітах, спідниця, й перемітки дві.

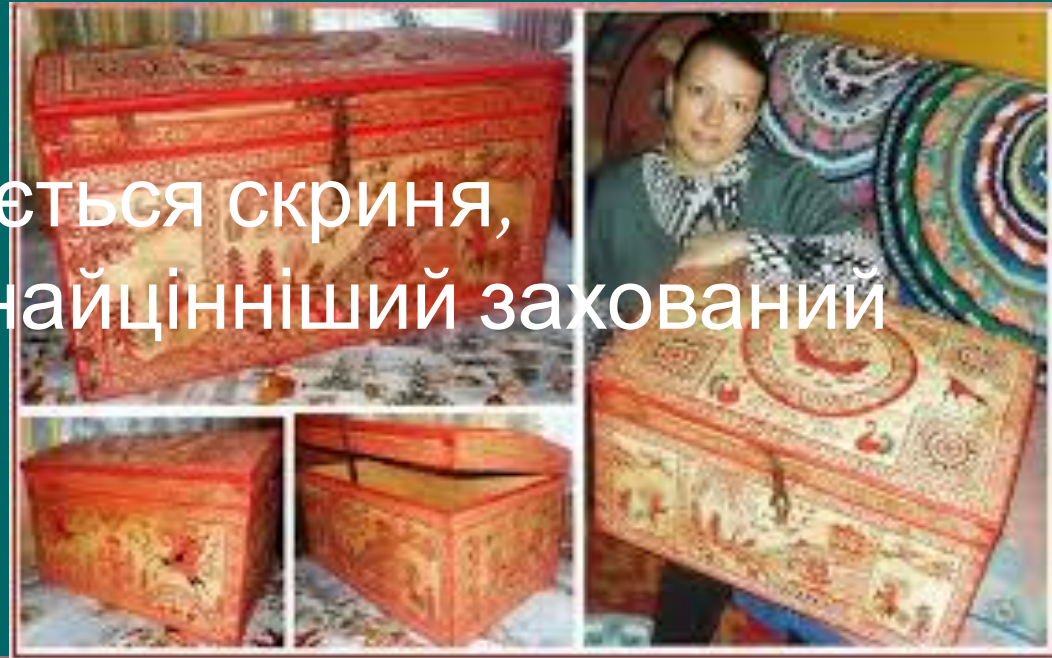
Скриня

Бабця й досі тримає тут одяг: і свої дівочі сорочки, і лляну білизну, і зимові кожухи, й домоткане полотно, і зовсім новий одяг – на вихід. А на самісінькому дні – сімейні реліквії: старовинні фотоальбоми та документи.

Аромат давнини .

Порожніє, звільняється скриня,
Аж на самому дні найцінніший захований

клад,

Я звільняю "минуле своє" від старої хустини,
Тихо пучками пальців торкаюся рідних облич,
Пів життя помістилось на жовтій старенькій
світлині:

Добра скриня стара, ти й онуків до себе поклич...

Весільна скриня не лише зберігала майно нареченої – вона таїла в собі дівочі мрії про майбутню долю, про заміжжя.

Скриня з її змістом символізувала працьовитість молодії та її родини адже більшість речей, які в ній

зберігалися,

виготовляли власноручно. Про це співається і в піснях:

Скрине ж моя мальована!

Да не рік, не два пряла,

Да не зимоньку ткала,

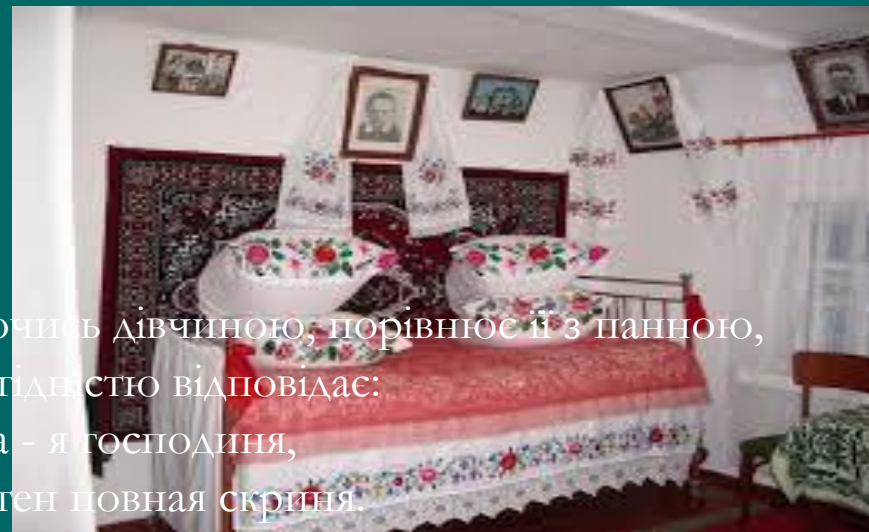
Да не літо білила,

Весь рід обдарила.

В іншій пісні парубок, захоплюючись дівчиною, порівнює її з панною, на що вона з підлістю відповідає:
А я панна - я господиня,
В мене полотен повная скриня.

Під час весілля, звичайно в неділю по обіді, скриню з усім добром перевозили в дім нареченого. Тоді на неї дивилося все село, підмічаючи та обговорюючи її якості. У багатьох районах України відомий був заселлий обряд „пересувин" і „викупу" скрині, пов'язаний з перевезенням її в дім свекрухи.

Ой зятю, зятю хороший
Не віддамо скрині без грошей!

У разі інтер'єру в стилі Вінтаж, навпаки, потрібно віддати перевагу потертому скрині зі склом і глибокими подряпинами.

Рекомендації при підборі скрині:

Якщо Ви вирішили придбати скриня в ретро-інтер'єр, то віддайте перевагу моделі, ідеально відреставрованої, без сколів і подряпин, в іншому випадку такий предмет буде складно згармонувати.

У разі інтер'єру в стилі Вінтаж, навпаки, потрібно віддати перевагу потертому скрині, зі склом і глибокими подряпинами.

Щоб скриня не здавався чужорідним тілом в загальній інтер'єрній задумом, слід підібрати ще кілька предметів, поєднаних за стилем з скринєю: картини, свічники, різьблений торшер або бронзові настінні світильники.

Якщо Ваша квартира виконана в якомусь певному кольорі, наприклад — білому, а набутий скриня — коричневого тону, то його цілком можна фарбувати у відповідний відтінок.

*Стара скриня в інтер'єрі спальні.
розташовується біля підніжжя ліжка,
по
ти
бер
и
ти*

я та

Стара скриня в інтер'єрі спальні.

У спальні скриня зазвичай розташовується біля підніжжя ліжка, в ньому можна зберігати постільну білизну, рушники, подушки, сезонні речі або складати декоративне покривало на ніч.

*Крім того в скриньці можна зберігати приналежності для рукоділля та шиття,
а також складати біжутерію або косметику.*

традиційно розташовують журнали, газети,

*вази,
предметів,*

*і.
іся
роль
тр
і м п*

Скриня в інтер'єрі вітальні.

Самим традиційним рішенням використання скрині в інтер'єрі вітальні кімнати, є його застосування в якості журнального столика.

А якщо його поставити біля дивана і Але тут важливо розуміти, що на таких столиках традиційно розташовують журнали, газети, пульт від телевізора, декоративні вази, що відповідно ускладнює доступ до предметів, що зберігаються в надрах скриньки.

Тобто виходить, якщо Ви зважилися на придбання скрині, виконуючого роль компактного столика, то в нього треба укласти речі, рідко користуються попитом. Крім того скриню можна розташувати біля стіни, в цьому випадку вона буде виступати в ролі мініатюрного комода.

А якщо його поставити біля дивана і крісла, то на нього можна встановити настільні лампи для читання

удово підкреслить стиль інтер'єру, особливо гармонійно з морському або піратському дизайні. Скриня буде доречний в будь-якому приміщенні будинку, в прекрасним місцем для зберігання взуття, посуд, скатертини, серветки, приправи, пляшки з вином, а також шампуні, бальзами, упаковки з морською сіллю.

Скриня в інтер'єрі дитячої кімнати.

Скринька для дитячої кімнати є справжньою знахідкою, в нього можна швидко скласти розкидані іграшки, книжки чи розмальовки.

Крім того скриня просто чудово підкреслить стиль інтер'єру, особливо гармонійно він буде виглядати в морському або піратському дизайні.

Насправді, якщо замислитися, скриня буде доречний в будь-якому приміщенні будинку, в передпокої він послужить прекрасним місцем для зберігання взуття, на кухні в неї можна скласти посуд, скатертини, серветки, приправи, пляшки з вином, у ванній в ньому можна зберігати шампуні, бальзами, упаковки з морською сіллю.

Де знайти старовинну скриню?

В першу чергу потрібно перевірити в будинку бабусини чи дядька, саме там найчастіше зустрічаються старовинні скрині.

Крім того можна відправитися в антикварний магазин, на блошиний ринок, розпитати у родичів або друзів, зробити замовлення в меблевому магазині,

в крайньому випадку, придбати скриню під старовинну в інтернет-магазині.

Якщо повна скриня, значить, в хаті
добра господиня.
(Усна народна творчість)

Презентацію підготувала
вчитель української мови та літератури
Очеретуватівські ЗОШ І-ІІІ ст
Ірина Вікторівна Дусик

2015 рік

ДЯЖУ

ЗА

УВАГУ